

COMMUNICATIEPROBLEMEN

Beroerte, hersentumoren en hersentrauma kunnen communicatieproblemen veroorzaken.

We merken zowel problemen op vlak van het begrijpen van taal en het gebruiken van taal. In een eenvoudige conversatie is de patiënt vaak wel in de mogelijkheid om te communiceren. Naast moeilijke contacten met andere personen kan de patiënt eveneens problemen hebben met het zicht, de oriëntatie en het denken.

Veel voorkomende problemen bij mensen met een letsel in de rechterhersenhelft.

1. Problemen met het begrijpen en gebruiken van taal:
  - Persoon zegt veel maar mist de hoofdgedachte
  - Persoon brengt onverwachte onderwerpen naar voren
  - Persoon heeft moeilijkheden met het volgen van lange instructies
  - Persoon heeft moeilijkheden met het begrijpen van indirecte verzoeken, humor en spreekwoorden
2. Verstoorde interacties
  - Persoon verliest oogcontact
  - Persoon verandert van onderwerp zonder te waarschuwen
  - Persoon onderbreekt gesprekspartner
  - Persoon praat te veel of helemaal niet
3. Weinig toonvariaties tijdens het spreken—weinig gelaatsuitdrukkingen.
4. Zich niet bewust zijn van voorwerpen of personen aan de linkerzijde hetgeen opvallend is bij het lezen en schrijven.
5. Moeite met aandacht schenken, moeilijkheden met het bijhouden van de tijd, problemen met opnieuw leren en herinneren van recente gebeurtenissen.
6. Stappen vergeten van de alledaagse activiteiten.
7. Het 'volledige beeld' niet kunnen zien.
8. Doen zonder denken en slechte beoordelingen maken. Weinig besef hebben, problemen ontkennen.

TIPS OM DE CONVERSATIE TE VERBETEREN

1. Verwijder afleidingen
  - Zet de televisie af
  - Sluit de deur
  - Keer de linkerkant van de persoon naar de afleiding
2. Kondig aan wat u wil zeggen vooraleer u de volledige uitleg doet.
3. Gebruik gebaren of verbale aanwijzingen om de persoon eraan te herinneren dat hij of zij naar u kijkt.
4. Verkies bij weinig spraakzame personen het stellen van open vragen boven het stellen van vragen waarop ze antwoorden met ja/nee.
5. Gebruik gebaren of gesproken aanmaningen om het woord terug te nemen wanneer de persoon te veel spreekt.

TIPS OM DE VISUELE VAARDIGHEDEN TE
STIMULEREN

Help de persoon om grenzen te vinden in:

- de omgeving
- een gesprek
- bij lezen en schrijven

Moedig de persoon aan om van links naar rechts te kijken en schrijven.

TIPS OM DE ORIENTATIE TE VERBETEREN

- Maak gebruik van een klok en kalender.
- Houdt een dagelijkse routine vast aan de hand van een schema of checklisten.
- Herinner de persoon aan tijd, plaats en situatie indien nodig.

TIPS OM HET DENKEN TE VERBETEREN

1. Verbeter het gebruik van het geheugen door:
  - Extra tijd te nemen om nieuwe informatie op te nemen.
  - Herinneringen en linken te gebruiken.
  - Informatie te groeperen.
  - Ideeën te beschrijven indien de persoon niet op een bepaald woord komt.
  - Geschreven herinneringen te gebruiken.
  - Elke dag dezelfde routine te behouden.
2. De persoon kan zich laten leiden door:
  - De stappen van een activiteit hardop te zeggen.
  - Het gedane werk te controleren.
  - Zelf het tempo aan te geven.
3. Zorgverleners kunnen gesproken herinneringen geven aan de patiënt:
  - Zeg de stappen van een activiteit hardop.
  - Herinner de persoon eraan om het langzaam aan te doen.
  - Help de persoon met herinneren.

Indien u nog vragen heeft, kan u zich steeds wenden tot de behandelende geneesheer of de logopediste van onze dienst.

AZ Vesalius
Hazelereik 51
3700 Tongeren
Telefoon: 012/396111
www.azvesalius.be

Logopedisten:
Elke Ostach en Mieke Donders
Neurologen:
Dr Gacoms en Dr Gielen
Geneeskunde D1
Tel: 012/39 71 77

PATIËNTENBROCHURE

Communicatiestoornis na een
beroerte